

Cesta k prvému úradnému lexikónu sídel na Slovensku

doc. PhDr. Pavol Tišliar, PhD.

Katedra etnológie a muzeológie FiF UK v Bratislave

AGENTÚRA
NA PODPORU
VÝSKUMU A VÝVOJA

Táto práca bola podporovaná Agentúrou na podporu výskumu a vývoja na základe zmluvy č. APVV-0199-12 „*Historický atlas obyvateľstva Slovenska (18. – 1. pol. 20. storočia)*“.

Úvod

- ✧ Miestne a pomiestne názvy, toponymá
- ✧ Základné rozdelenie (proveniencia)
 - ✧ Úradné
 - ✧ Súkromné
- ✧ Podľa charakteru
 - ✧ Administratívne
 - ✧ Štatistické

Tereziánsky lexikón sídel (1773)

✧ Lexicon universorum regni Hungariae locorum
pulosorum

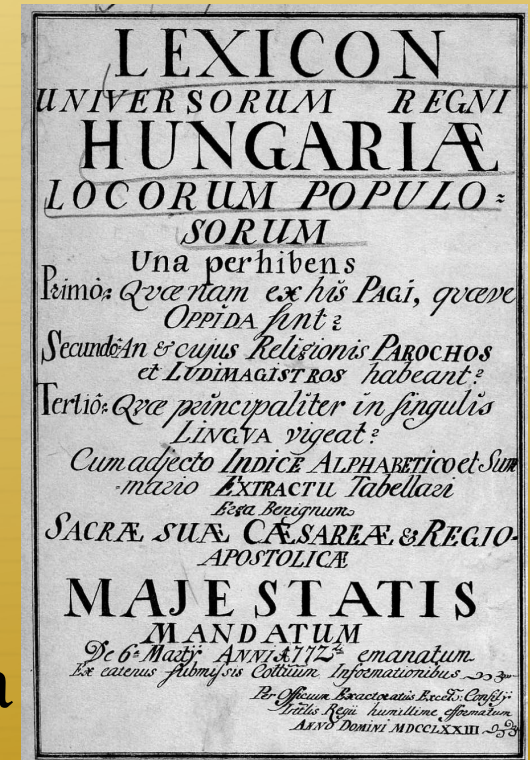
✧ Údaje o sídlach:

✧ Nomina locorum

✧ Pagus vel oppidum

✧ Habet ludimagistrum

✧ Principaliter in eodem viget lingua

Ján Matej Korabinský

- ✧ *Geographisch-historisches und Produkten Lexikon von Ungarn* (1786)
- ✧ *Atlas regni Hungariae portabilis* (1804)

Súkromné lexikóny do pol. 19. storočia

- ✦ Andreas Vályi - *Magyar Országnek leirása*. I. – III. kötet (1796 – 1799)
- ✦ Ludovico Nagy - *Notitiae politico-geographico-statisticae inclyti regni Hungariae partiumque eidem adnexarum*. (1828 – 1829)
- ✦ Elek Fenyves - *Magyarország geographiai szótára...* (1851)
- ✦ Franz Raffelsperger (1853), Victor Hornyánsky (1858)

Ján Lipský zo Sedličnej

✧ *Repertorium Locorum objectorumque in XII. tabulis Mappae Regnorum Hungariae, Slavoniae, Croatiae et confinium militarium magni item principatus Tansylvaniae occurentum. (1808)*

138

Dobra — Dobsza

N O M I N A Objectorum	Qualitas	Comitatus vel Districtus vel Regimen	Mappa Geographica	
			Tabula	Quadratum
*Dobrávoda s. vide Jókő	-	Oppid.	C. Nitriensis	I H' 22
Dobrávólya h. Dobrávóla s.	-	Praedium	C. Scepusiensis	II F 41
Dobrest h. Dobrestí val.	-	Pagus	C. Crassoviensis	VIII Z 48
Dobrest-Govorest h.	-	Pagus	C. Biharensis	V S 50
Dobretin cr.	-	Pagus	R. Sec. Banele	VII ee 15
Dobri h.	-	Pagus	C. Szaladiensis	IV U 16
Dobri h.	-	Mons	R. Val. Illyric.	IX ee 52
	-		P. Transylvan.	
*Dobricza cr. vide Döbör	-	Pagus	C. Castrifurci	IV S 13
Dobricza h. Dobrica ill.	-	Pagus	R. Germ. Banat.	VIII dd 42
Dobrigvad ill.	-	Rudera	C. Possegiensis	VII bb 21
Dobrinze cr. Dobrinze ill.	-	Pagus	C. Syrmienensis	VIII ff 36
Dobrinka ill.	-	Praedium	R. Germ. Banat.	VIII ee 41-42
*Dobri-Zdenecz cr. vide Zdenecz (Dobri-)	-	Curia	C. Zagrabien.	
Dobrocs h. Dobrot. s.	-	Pagus	C. Neogradensis	II I 34
Dobrocs h. Dobrot. s.	-	Pagus	C. Zoliensis	II G 35
Dobrocsna h. Dobrocsna s.	-	Pagus	C. Nitriensis	II F 27
Dobroda s. Karacsputaka h.	-	Rivus	C. Neogradien.	II K 34
Dobrodol ill.	-	Praedium	C. Syrmienensis	VIII ee 37
Dobrodol cr.	-	Pagus	C. Zagrabienensis	VII Z 14
Dobrogosye cr. Dobrogoshdje ill.	-	Pagus	C. Possegiensis	VII cc 25
Dobroka h. Dobrowka s. Dubroka ruth.	-	Pagus	C. Bereghienensis	III K 55
Dobron h.	-	Pagus	C. Szaladiensis	IV T 17
Dobron h.	-	Praedium	C. Szaladiensis	

Uhorské úradné miestopisy

- ✧ *Magyarország Helynévtára (1863)*
- ✧ *A Magyar Korona Országainak Helységnevtára*
- ✧ *A Magyar Szent Korona Országainak Helységnevtára*

Ste—Sto		643
Sátoralja-Ujhely, jb. és adh. Varannó, 66, IX, 28,	és adh. Szenicz, 72, XIII, 41, u. t. Sasvár, .	
u. t. és u. p. Tavarna.	 .	
Stefanova = Istvánfalu (Pozsony vm.).	Stepanó (Alsó-) = Alsó-Stepanó.	
Stefanovce = Istvánvágás.	Stepanó (Felső-) = Felső-Stepanó.	
Stefanovka, △ ∩ Ó-Huta, Nógrád vm., gácsi j.,	Stephansdorf = Istvánfalu (Pozsony vm.).	
u. t. Gács, u. p. Felső-Tiszovnyik.	Stepnicza, △ ∩ Kalacsna, Bars vm., oszlányi j.,	
Stefansberg = Istvánhegy.	u. t. és u. p. Nagy-Ugrócz.	
Stefansdorf = Istvánfalu (Szepes és Vas vm.).	Stepnicza, △ ∩ Kolta, Komárom vm., ud-	
Stefansfeld = Istvánföld.	vardi j., u. t. Perbete, u. p. Kolta.	
Stefelsdorf = Istvánfalu (Pozsony vm.).	Sterkócz és Csabalócz = Csabalócz és Sterkócz.	
Stefesd = Szirb (Arad vm.).	Sterusz, ⊙ X Puszta-Vesz △, Nyitra vm.,	
Steffelsdorf = Istvánfalu (Vas vm.).	pöstyéni j., ház 105, £ 530, t., 2461 kh., ak.	
Steffelsdorf = Sziitnyató.	Lopassó, tsz. Nyitra, jb. és adh. Galgócz, 72, XIII,	
Steficz, △ ∩ Kosztolna, Nyitra vm., miavai j.,	41, u. t. és u. p. Verbó.	
u. t. és u. p. Ó-Tura.	Stevanovci = Istvánfalu (Vas vm.).	
Steflov, △ ∩ Radócz, Bars vm., oszlányi j.,	Steyerlak-Anina = Stájerlak-Anina.	
u. t. és u. p. Oszlány.	Stiavniczka, ⊙, Turócz vm., szentmártonblat-	
Stefultó, △ ∩ Selmecz- és Bélabánya, Hont	niczai j., ház 97, £ 739, t., 2471 kh., ak. Szucsány,	
vm., e. .	tsz. Beszterczebánya, jb. és adh. Turócz-Szent-	
Stefuró, ⊙, Sáros vm., tapolyi j., ház 28, £ 150,	Márton, 71, XV, 48, e. (Kis-Selmecz).	
r., 1504 kh., ak. Margonya, tsz. Eperjes, jb. és	Stillbach = Lassúpatak.	

Lexikóny po vzniku Československej republiky

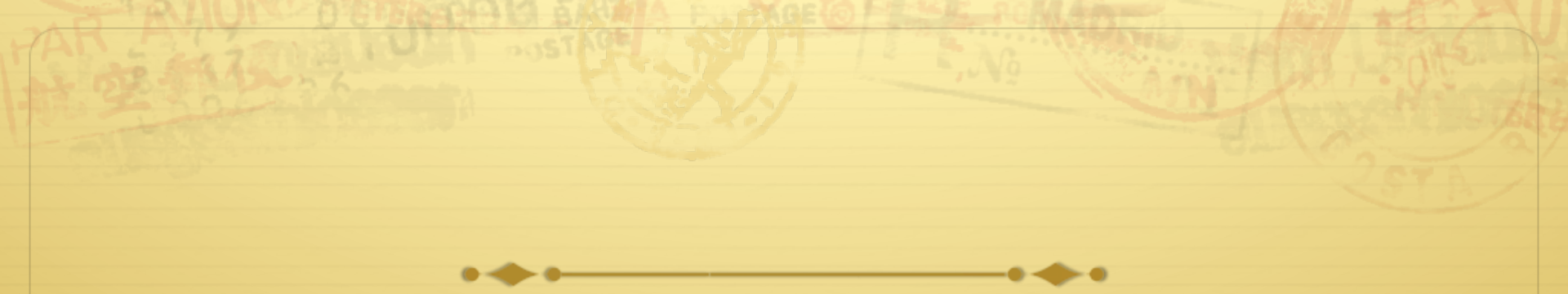
- ✧ Lubor Niederle - *Místopis a národnostní statistika obcí slovenských* (1919)
- ✧ Bohuslav Bezděk - *Menoslov obcí na Slovensku* (1920)
- ✧ *Soznam miest na Slovensku dľa popisu ľudu z roku 1919* (1920/1921)
- ✧ CHYTIL, A. *Chytilův místopis republiky Československé* (1923); PONIČAN, P. *Politický miestopisný soznam miest Slovenska dľa župného a okresného sriadenia* (1923); PONIČAN, P. – MICHELLER, F. – MOULIS, J. *Statistika obcí na Slovensku* (1928); PELIKÁN, J. *Nový miestopis Slovenska* (1925); PELIKÁN, J. *Všeobecný podrobný miestopis krajiny Slovenskej* (1929); CHROMEČ, B. *Místopisný slovník Československé republiky* (1929); JASPER, E. – HANOUSEK, K. *Administratívne rozdelenie a menoslov obcí Slovenska* (1929); HANOUSEK, K. *Miestopis Slovenska a jeho administratívne rozdelenie* (1936)

Komisia na určenie úradných názvov miest

- ✧ *Revízia názvov obcí a osád na Slovensku (1923)*
- ✧ V. Chaloupecký, F. Houdek, J. Škultéty a J. Minárik
- ✧ Administratívny a štatistické lexikóny (1927, 1928, 1936) – výsledky sčítaní ľudu 1921 a 1930

117

Vranov nad Topľou																			
Radové číslo	Obec Osada	Pošta; telegraf Pří značí: pošta, telegraf, telefon v mieste	Železnica (Názvy k číslam dolu *)	Plocha obce a ka- tastr. území v ha	Domy	Prí- tomné obyva- tel'stvo úhrnom	Národnosť žsl. štátnych príslušníkov						Cudzozemci	Náboženské vyznanie prítomného obyvateľ'stva					
							česko- slovenská	ruská	nemecká	maďarská	židovská	iná		rímsko- katolícke	grécko- katolícke	evanjel. augst.	evanjel. reform.	izraelské	iné a bez vyznania
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
6	Černé	Slovenský Žipov ; Vranov n. Topľou	1	827	89	471	466	—	—	1	1	—	3	67	44	348	—	12	—
7	Čičava	Vranov n. Topľou	1	528	¹⁾ 76	438	221	—	—	—	7	^{3/71} 139	168	262	—	—	7	1	—
8	Davidov	Sačurov	2	1756	²⁾ 140	707	653	13	—	1	23	—	17	74	610	—	—	23	—
9	Detrik ○	Dobrá n. Ondavou ; Kelča	1	553	25	137	2	110	—	—	13	—	12	3	121	—	—	13	—
10	Kolčovské Dlhé ○	Nížni Hrabovec ; Sačurov	2,4	1132	208	940	879	1	—	2	38	^{3/11} 9	633	269	—	—	38	—	—

Ďakujem za pozornosť...